අ.පොෘ.ස සාමාන්‍ය පෙළ පෙරහුරු ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය 2 සඳහා පිළිතුරු පත්‍රය - 2026

11 - S බුද්ධ ධර්මය 1- 11

ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර	ප්‍රශ්න අංකය	පිළිතුර
01	03	11	02	21	02	31	02
02	01	12	02	22	02	32	02
03	01	13	01	23	02	33	04
04	01	14	04	24	02	34	01
05	01	15	02	25	02	35	01
06	03	16	02	26	03	36	04
07	01	17	04	27	03	37	03
08	02	18	03	28	02	38	03
09	03	19	03	29	01	39	02
10	04	20	01	30	01	40	04

I. පුරිස දම්මසාරථී බුදු ගුණය

II. උත්සාහයෙන් හා දෑතේ මහන්සියෙන් දහඩිය වගුරවමින් ධාර්මික ව උපයාගත් ධනයක් තමන්ට ඇතැයි සිතා යමෙක් සතුටු වෙයි ද, එය අත්ථී සුඛය යි.

III. 1. මහත් වූ භෝග සම්පත් අත්පත් කර ගැනීම.
2. කීර්තිය පැතිරීම.
3. ඕනෑම පිරිසක් මැදට නිර්භය ව එළඹීමට හැකි වීම.
4. සිහි මුලා නොවී කලුරිය කිරීම.
5. මරණින් පසු සුගතියෙහි උපත ලැබීම.

IV. සීල පාරමිතාව - සීල විමංස ජාතකය
නෙක්ඛම්ම පාරමිතාව - මඛාදේව ජාතකය

V. සිතින් දැඩිව අල්ලා ගැනීම නිසා නැවත නැවත භවයට එකතු වේ.

VI. පූජාවලිය/මයුරපාද පිරිවෙන්පති බුද්ධ පුත්‍ර හිමියන්

VII. අත්ථී සුඛය, භෝග සුඛය, අනණ සුඛය, අනවජ්ජ සුඛය

VIII. කුසල කර්ම හා අකුසල කර්ම

IX. 01. බෞද්ධ සාරධර්ම ජනතාව අතරට රැගෙන යන ප්‍රබල මාධ්‍යක් වීම.
02. පොදු ජන මනසට ධාර්මික සුවයක් ලබා දීම.
03. හෙළ සංස්කෘතියේ ප්‍රෞඩත්වය ලොවට හෙළි කිරීම.
04. දිගු ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ජාතියක් ලෙසට ලාංකිකයන් පත් වීම.
05. දෙස් විදෙස් සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ අභිවෘද්ධියට හේතු වීම.

X. **දානය**

රටවැසියාගේ ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කරලීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රාග් ධනය ලබා දීම අර්ථවත් කෙරේ. කෘෂිකර්මාන්තය, වෙළඳාම, සත්ව පාලනය ආදී කිසියම් ජීවන වෘත්තියක් ආරම්භ කොට ක්‍රියාත්මක කරගෙන යාමට අවශ්‍ය පහසුකම් පාලකයා විසින් ලබා දිය යුතු ය. ඒ තුළින් රටත් සමාජයත් ස්වංපෝෂිත තත්වයට පත්කළ හැකි ය.එම සුභ සාධන සේවා දානයට අයත් වේ.

පරිත්‍යාගය

පාලකයා රටවැසියාගේ යහපත සඳහා තම කාලය, ශ්‍රමය, ධනය, සුවපහසුව යනාදිය කැප කළ යුතු ය. එම කැප කිරීම පරිත්‍යාගය ලෙස අර්ථවත් කෙරේ.

ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය 2

බුද්ධ ධර්මය ii කොටස සඳහා පිළිතුරු (2 - 7)

2. i

1. ශිල්ප දක්වා ශාක්‍ය වංශිකයන්ගේ සැකය දුරු කිරීම .
2. සතර පෙර නිමිති දැකීමෙන් පසු ගිහිගෙය අතහැර අභිනිෂ්ක්‍රමණය කිරීම.
3. පස්වග තවුසන් හැරගිය පසු තනිවම වීර්ය වැඩීම.
4. සිදුහත් කුමරු අධික ලෙස සැප සම්පත් විඳින බැවින් සටන් ශිල්ප නොදන්නා බවට ශාක්‍ය වංශික ඥාතීන් අතර සැකයක් මතුවීම.

2.. ii

- දෙවියන්ගේ ආරාධනය පිළිගැනීමට පෙර **පංච මහා විලෝකනය** මගින් නිසි පසුබිම විමසා බැලීම, වැදගත් තීරණ ගැනීමේදී සිතා විමසා බැලිය යුතු බවට ශිෂ්‍ය අපට මහඟු පූර්වාදර්ශයකි.
- කුමාරයෙකුට අවශ්‍ය නීති ශාස්ත්‍රය, දුනු ශිල්පය, අශ්වයන් හා ඇතුන් හැසිරවීම වැනි සියලු ශිල්ප ශාස්ත්‍ර **සර්ව මිත්‍ර** නම් ගුරුවරයාගෙන් ඉතා කෙටි කලකින් ඉගෙන ගැනීමට උන්වහන්සේ සමත් වූහ.
- කුඩා කල සිටම උන්වහන්සේ තුළ පැවති **කීකරුකම, කාරුණික බව, මෙත් සිතිවිලි සහ නිර්භීතකම** වැනි ගුණාංග ශිෂ්‍ය ජීවිතයකට ආදර්ශවත් වේ.
- සොළොස් හැවිරිදි වියේදී තමා සතු ශිල්පීය දක්ෂතා ඥාතීන් ඉදිරියේ විදහා දක්වමින් ඔවුන් තුළ වූ සැකය දුරු කිරීම බෝසතුන් ලැබූ තවත් එක් අභියෝගාත්මක ජයග්‍රහණයකි.
- කුල කුමරියන් රාශියක් අතුරින් තමන්ට සුදුසු කුල කුමරියක සොයා ගැනීමද මහත් අභියෝගයකි. එය ජයගනිමින් භද්දකච්චානා (යසෝදරා) කුමරිය තෝරාගත්තේය.
- සුද්ධෝදන රජතුමා විසින් ලබා දුන් **රම්‍ය, සුරම්‍ය, සුභ** යන මාලිගා ඇතුළු අධික සැප සම්පත්වල නොඇලී ජීවිතයේ යථාර්ථය සෙවීමට උත්සාහ කිරීම උන්වහන්සේගේ සුවිශේෂී ලක්ෂණයකි.
- සතර පෙරනිමිති (මහල්ලෙක්, ලෙඩෙක්, මළකඳක් සහ පැවිදි රුවක්) දැකීමෙන් ජීවිතයේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ යන දුක් වේදනා තේරුම් ගෙන ඒවායින් මිදීමට මාර්ගයක් සෙවිය යුතු බව උන්වහන්සේ වටහා ගත්හ.
- රාහුල කුමරුගේ උපත නිසා ඇති වූ ජීවිත බන්ධනය (රාහුලයෙක් උපන්නා. බැම්මක් ඇතිවුනා) පවා පසෙකලා, සකල සත්ත්වයා සසර දුකින් මුදවා ගැනීම සඳහා උන්වහන්සේ මහාභිනිෂ්ක්‍රමණය කළහ.
- දුෂ්කර ක්‍රියාව ඇතුළු විවිධ අභියෝග ඉවසීම, කැපවීම සහ අධිෂ්ඨානය පෙරදැරිව ජයගෙන උන්වහන්සේ ලොව්තුරා බුදු බව ලබා ගත්හ.

2. iii

- **දානය** - තමා සතු පොත්පත්, සටහන් සහ දැනුම අනෙක් සහෝදර ශිෂ්‍යයන් සමඟ බෙදාහදා ගනිමින් සාමූහිකව අධ්‍යාපනය ලැබීම.
- **සීලය** - පාසල් නීතිරීති සහ පංති කාමරයේ විනය රැකීම, ගුරු-දෙගුරුන්ට ගෞරව කිරීම සහ යහපත් චරිතයක් ගොඩනඟා ගැනීම.
- **නෙක්ඛම්ම** - අධ්‍යාපනයට බාධා වන අනවශ්‍ය විනෝදාංශ, ජංගම දුරකථන/සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය සහ කාලය නාස්ති වන ක්‍රියාකාරකම්වලින් බැහැර වීම.
- **පඤ්ඤා** - නුවණින් සිතා බලා යහපත හා අයහපත හඳුනා ගැනීම, ක්‍රමවත් ලෙස පාඩම් වැඩ සැලසුම් කිරීම සහ නිරවුල්ව කරුණු තේරුම් ගැනීම.

- **වීර්යය** - අලසකමින් තොරව දිනපතා පාඩම් වැඩ කිරීම, පැවරුම් නිසි වේලාවට අවසන් කිරීම සහ විභාග අභියෝග හමුවේ නොසැලී උත්සාහ කිරීම.
- **ඛන්ති** - අධ්‍යාපන කටයුතුවලදී මුහුණ දීමට සිදුවන දුෂ්කරතා, වෙහෙස මහන්සිය සහ බාධා ඉවසීමෙන් දරා ගැනීම.
- **සච්ච** - ගුරුවරුන්ට සහ දෙමාපියන්ට සත්‍යවාදී වීම, කොපි කිරීම වැනි අසත්‍ය ක්‍රියාවලින් බැහැරව අවංකව අධ්‍යාපනය ලැබීම.
- **අධිට්ඨාන** - "මම මෙම විභාගයෙන් ඉහළම ප්‍රතිඵල ලබා ගනිමි" යි පැහැදිලි ඉලක්කයක් තබාගෙන එය ඉටු කරගැනීමට දැඩි අදිටනින් කටයුතු කිරීම.
- **මෙත්තා** - පන්තියේ සියලුම සහෝදර ශිෂ්‍යයන් කෙරෙහි මෛත්‍රියෙන් හා සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම.
- **උපෙක්ඛා** - ජය-පරාජය, ප්‍රශංසා-චෝදනා හමුවේ කම්පා නොවී මධ්‍යස්ථව අධ්‍යාපනික ඉලක්ක වෙත ගමන් කිරීම.

3. i

න තං කම්මං කතං සාදු - යං කත්වා අනුතප්පති
යස්ස අස්සුමුඛො රොදං - විපාකං පටිසේවති

3. ii

යම් කර්මයක විපාක කඳුළු පිරුණු මුහුණින් යුතුව හඬා වැලපෙමින් විඳීමට සිදු වේ නම්, එවැනි අකුසල කර්ම නොකිරීම සුදුසු ය. (කිරීමෙන් වැළකිය යුතුය).

3. iii

චූල්ලකම්මවිභංග සූත්‍රයට අනුව මිනිසුන් අතර දක්නට ලැබෙන විවිධ උසස්-පහත්, යහපත්-අයහපත් පුද්ගල විෂමතාවලට ප්‍රධාන වශයෙන්ම බලපාන්නේ තමන් විසින් කරනු ලබන කුසල සහ අකුසල කර්මයන්ය.

- සතුන් මැරීම සහ හිංසා කිරීම - අල්පායුෂ්ක වීම.
- සතුන් නොමැරීම සහ මෛත්‍රී කිරීම - දීර්ඝායුෂ්ක වීම.
- අන් අයට හිංසා පීඩා කිරීම - ආබාධිත වීම.
- අන් අයට අනුකම්පා කිරීම - අල්පාබාධිත වීම.
- නිතර කෝප වීම සහ වෛර කිරීම - දුර්වර්ණ වීම.
- මෛත්‍රී සහගත වීම, කෝප නොවීම - සුන්දර/ප්‍රසාදජනක රූප ලැබීම.
- අන් අය කෙරෙහි ඊර්ෂ්‍යා කිරීම - (පිරිස් සපත්තිය) අලපේශාක්‍ය වීම.
- ඊර්ෂ්‍යා නොකිරීම, අන් අයගේ දියුණුවට සතුටු වීම - මහේශාක්‍ය වීම.
- දන් නොදීම, තද මසුරුකම - අල්පභෝගී වීම.
- දන් දීම, ත්‍යාගශීලී වීම - මහාභෝගී වීම.
- උඩඟු වීම, ගරු කළ යුත්තන්ට ගරු නොකිරීම - නීච කුලවල ඉපදීම.
- යටහත් පහත් වීම, වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම - උසස් කුලවල ඉපදීම.
- උගතුන්ගෙන්, නුවණැත්තන්ගෙන් ශ්‍රමය/දැනුම නොවිමසීම, අලසකම - දුෂ්ප්‍රාඥ වීම.
- හොඳ-නරක, කුසල්-අකුසල් පිළිබඳ අසා දැනගැනීමට උත්සාහ කිරීම - මහාප්‍රාඥ වීම.

4. i

1. වජ්ජිපුත්තක භික්ෂූන් විසින් විනය විරෝධී කරුණු දහයක් (දස වස්තුව) කැප යැයි දක්වමින් සමාජගත කිරීම.
2. ශාසනික පවිත්‍රත්වයට හා භික්ෂු විනයට හානි වන පරිදි ශික්ෂා පද ලිහිල් කිරීමට සූදානම් වීම.

4. ii

1. ස්ථානය - විශාලා මහනුවර වාලුකාරාමය
2. මූලිකත්වය ගත් රහතන් වහන්සේ - සබ්බකාමී රහතන් වහන්සේ (සභාපතිත්වය) සහ යස තෙරුන් වහන්සේ / රේවත රහතන් වහන්සේ
3. අනුග්‍රහය දැක්වූ රජතුමා - කාලාශෝක රජතුමා

4. iii

- දස වස්තුව අකැප, අවිනීත කරුණු ලෙස සම්මත කර ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් බුද්ධ ශාසනයේ විනය පවිත්‍රතාව ආරක්ෂා වීම.
- බුද්ධ මතය දැරූ පිරිස **ථේරවාදී** සහ වෙනස් මත දැරූ පිරිස **මහාසාංඝික** ලෙස ශාසනය තුළ ප්‍රථම වතාවට නිකාය භේදය ඇතිවීම.පසු කාලීනව නිකාය දහඅටක් (අටළොස් නිකාය) දක්වා වර්ධනය වීම.
- මාස 8 ක් පුරා ධර්මය හා විනය නැවත සංගායනා කර විධිමත් කිරීම නිසා අනාගත පරපුරට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය පවත්වාගෙන යාමට පදනම වැටීම.

5. i

අවිජ්ජා (නොදැනුවත්කම)

තණ්හා (ඇලීම)

(සංඛාර, විඤ්ඤාණ, නාමරූප, සළායතන, ඵස්ස, වේදනා, උපාදාන, භව, ජාති, ජරාමරණ)

5. ii

ඉමස්මිං සති ඉදං හොති - ඉමස්සුප්පාදා ඉදං උප්පජ්ජති

ඉමස්මිං අසති ඉදං න හොති - ඉමස්ස නිරෝධා ඉදං නිරුජ්ඣති

මෙය ඇති කල්හි මෙය වෙයි - මෙය ඉපදීමෙන් මෙය උපදී. (හේතු ඇති විට ඵල හටගනී)

මෙය නැති කල්හි මෙය නොවේ - මෙය නිරුද්ධ වීමෙන් මෙය නිරුද්ධ වෙයි. (හේතු නැති වූ විට ඵල නැති වී යයි)

5. iii

- සියලුම භෞතික හා මානසික සිදුවීම් අහඹු ලෙස සිදු නොවී, හේතු-ඵල සම්බන්ධතාවය මත පමණක් සිදුවන බව බුදුදහම අවධාරණය කරයි.
- පටිච්චසමුප්පාද න්‍යාය යොදාගනිමින් ප්‍රශ්නයක මුල (හේතුව) සොයාගෙන එය නැති කිරීමෙන් ගැටලුව සම්පූර්ණයෙන්ම විසඳාගත හැක.
- විභාගයෙන් අසමත් වීම හෝ අඩු ලකුණු ලැබීම. - විභාගයට නිසි ලෙස සූදානම් නොවීම, වේලාව කළමනාකරණය නොකිරීම, පාඩම් වැඩ මඟහැරීම.
- හොඳින් පාඩම් කිරීම, කාලසටහනකට වැඩ කිරීම) මඟින් ඊළඟ වතාවේදී විශිෂ්ට සාමාර්ථයක් ලැබීම

6. i

නිරෝගී බව,

එදිනෙදා වැඩකටයුතු පහසුවෙන් වීම.

6. ii

- කුස ගින්න හෙවත් සාගින්න තරම් තවත් බලවත් රෝගයක් නොමැත යන්න මෙහි අදහසයි.
- අනෙකුත් රෝග සඳහා ඖෂධ ලබා දී සම්පූර්ණයෙන්ම සුවපත් කළ හැකි වුවද, සාගින්න නම් රෝගයට දිනපතාම ආහාර නමැති ඖෂධය ලබා දිය යුතුය.
- කුසගින්න ඇතිවිට කිසිවක් නිවැරදිව කළ නොහැකිය.
- දින කීපයක් නොලැබීමෙන් ශරීරය දුර්වල වී ක්ලාන්තය ඇතිවේ.
- මරණය පවා සිදුවේ.
- එබැවින් බුදුරජාණන් වහන්සේ සාගින්න සියලු රෝග අතුරින් බලවත්ම රෝගය ලෙස පෙන්වා දී ඇත.

6. iii

- ආහාර පාලනය (මත්තඤ්ඤුතා) යනු සිරුරට අවශ්‍ය නිසි ප්‍රමාණය හඳුනාගෙන ආහාර ගැනීමයි. එමගින් කායික නිරෝගීබව උදා කරගත හැකිය.
- පමණ ඉක්මවා ආහාර ගැනීම නිසා ඇතිවන අපහසුව, අජීර්ණය, නිදිමත සහ අලසකම නැති වී සිරුර ප්‍රබෝධමත් වේ.
- නිසි ආහාර පාලනයක් පැවැත්වීමෙන් වර්තමානයේ බහුලව පවතින දියවැඩියාව, අධික රුධිර පීඩනය, හෘදයාබාධ සහ තරබාරුකම වැනි බෝ නොවන රෝගවලින් වැළකී සිටිය හැක.
- අධික ලෙස ආහාර ගැනීම නිසා දැඩි කායික පීඩාවට පත් කොසොල් රජතුමාට, බුදුරජාණන් වහන්සේ පමණ දැන ආහාර ගැනීමේ අගය පෙන්වා දුන් සේක. රජතුමා එම උපදෙස පිළිපැද ආහාර පාලනය කිරීමෙන් ස්ථූලතාවය අඩු කරගෙන කායික නිරෝගීබව සහ සැහැල්ලුව උදා කරගත්තේය.

7. කෙටි සටහන්

1. කල්‍යාණ මිත්තතා

- යහපත්, පින්වත්, සත්පුරුෂ මිතුරන් යන අදහස යි.
- කල්‍යාණ මිත්‍රයා ශ්‍රද්ධාව, සීලය, ත්‍යාගය සහ ප්‍රඥාව යන ගුණාංගවලින් යුක්ත වෙයි.
- කල්‍යාණ මිත්‍රයා තම මිතුරා පාපයෙන් වළක්වා යහපතෙහි යොදවයි.
- මෙලොව හා පරලොව දියුණුව සලසා ගැනීමට මග පෙන්වයි.
- නිවන් මග (ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය) පූර්ණය කර ගැනීමට උපකාර කරයි.

2. බෝධිඝරය

- ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සහ වන්දනාමාන කිරීමේ පහසුව උදෙසා බෝධිය වටා ඉදිකළ ගෘහය යි.
- බෝධීන් වහන්සේට වැඩෙන්නට අවකාශ තබා බෝධිය වටා පියස්සක් යේදීමෙන් මෙය ඉදි වේ.
- බෝධීන් වහන්සේට අව් වැසි සුළඟ ආදියෙන් වන හානි අවම වේ.
- වන්දනා කරන්නන්ට පහසුව සැලසේ.
- අලංකාරයක් ගෙන දේ.
- ලංකාවේ ඉතිරිව ඇති නටබුන් අතර කුරුණෑගල නිල්ලක්ගම බෝධිඝරය සුවිශේෂ වේ.
- අනුරපුර ජේතවන පුදබිමේ සාංචි ගරාදි වැටට සමාන වැටක් යෙදූ බෝධිඝරයක නටබුන් දක්නට ලැබේ.

3. ථීනමිද්ධ නීවරණය

- සිතේ ඇතිවන මන්දගාමී බව, අලසකම සහ නිදිමත ස්වභාවය යි
- ථීන = සිතේ ගිලන් බව, මිද්ධ = කයේ ගිලන් බව.
- සිතේ ඒකාග්‍රතාවය හා ප්‍රඥාව නැති කර, කුසල් දහම්හි යෙදීමට ඇති උනන්දුව අඩපණ කරයි.
- දියුණුව අඩාල වේ.
- නිවණ දුරස් වේ.

- ✓ ඉරියව් වෙනස් කිරීම
- ✓ මුහුණ සේදීම
- ✓ ස්නානය
- ✓ වෙනත් කාර්යයක යෙදීම
- ✓ චිත්ත ශක්ත්තිය මගින් ථීනමිද්ධ දුරුකළ හැකිය.

4. රේරුකානේ චන්දවිමල නාහිමිපාණන් වහන්සේ

- ශ්‍රී ලංකාවේ සම්බුද්ධ ශාසනයට සහ ධර්ම ශාස්ත්‍රයට අසහාය සේවයක් කළ අතිපූජ්‍ය අමරපුර මහා නිකායේ මහානායක හිමිනමකි.
- 1897 ජූලි මස 19 වන දින රේරුකාන ගමෙහි උපත ලැබීය. ගිහි නම රුබෙල් ගුණවර්ධන වූ අතර පවුලේ වැඩිමලා විය.
- 1906 ජනවාරි 08 වන දින බුරුම ජාතික යූ. විනයාලංකාර හිමියන් යටතේ රේරුකානේ චන්දවිමල නමින් පැවිදි විය.
- 1908 දී බුරුමයට (මියන්මාරයට) වැඩම කර බුරුම භාෂාව, සූත්‍ර, විනය සහ අභිධර්මය ඉතා මැනවින් ප්‍රගුණ කළහ. 1917 ඔක්තෝබර් 26 වන දින බුරුමයේදී උපසම්පදාව ලැබූහ.
- සාමාන්‍ය ජනයාට පවා සරලව තේරුම් ගත හැකි පරිදි බෞද්ධයාගේ අත්පොත, අභිධර්මයේ මූලික කරුණු, පුණ්‍යෝපදේශය, සූවිසි මහ ගුණය, චතුරාර්ය සත්‍යය වැනි පොත්පත් රාශියක් රචනා කළහ.
- පිරිසිදුථේරවාදී ධර්ම කරුණු වෙනස් නොකොට, නිවැරදිව ජනතාව අතරට ගෙන යාමට කැපවීය.
- ඉතා සරල, අල්පේච්ඡ ජීවිතයක් ගත කළහ. තමා ලියූ ග්‍රන්ථවලින් මුදල් ඉපයීමට බලාපොරොත්තු නොවූ අතර ඒවා ධර්ම දානය පිණිසම කළහ.
- 'සාහිත්‍ය චක්‍රවර්ති', 'සම්මාන පණ්ඩිත' සහ 'ප්‍රවචන විශාරද' වැනි ගරු නාම රාශියකින් පිදුම් ලැබූහ.
- 1997 ජූලි 04 වන දින අපවත් වූහ.